

امور فرهنگی در عصر امیر کبیر

۳۰ آذر ۱۳۹۵ ساعت ۱۱:۲۱

امیر کبیر با همت بلند و افکار مترقیانه‌ای که داشت چنان که در جای خود گفتیم، روزنامه «وقایع اتفاقیه» را به راه انداخت و این روزنامه پس از قتل ناجوانمردانه امیر، با نام روزنامه‌ی دولت علیه ایران و سپس با نام ایران انتشار یافت. فرمان‌ها و دستورات شاه و وقایع و حوادث هر هفته که غالباً مربوط به دستگاه سلطنت بود، در آن روزنامه چاپ می‌شد و در اواخر سلطنت ناصر الدین شاه روزنامه‌ی مزبور دارای تصاویر گردید.

جوان و تاریخ - کافه هنر

امیر کبیر با همت بلند و افکار مترقیانه‌ای که داشت چنان که در جای خود گفتیم، روزنامه «وقایع اتفاقیه» را به راه انداخت و این روزنامه پس از قتل ناجوانمردانه امیر، با نام روزنامه‌ی دولت علیه ایران و سپس با نام ایران انتشار یافت. فرمان‌ها و دستورات شاه و وقایع و حوادث هر هفته که غالباً مربوط به دستگاه سلطنت بود، در آن روزنامه چاپ می‌شد و در اواخر سلطنت ناصر الدین شاه روزنامه‌ی مزبور دارای تصاویر گردید. ناصر الدین شاه در سفر اول خود به اروپا، هنگام بازگشت به ایران یک دستگاه چاپخانه سربی با حروف فارسی و لاتین خرید و به ایران فرستاد. این چاپخانه مدتی به علت نبودن سرپرست و حروف چینی معطل ماند، تا آنکه در سال ۱۲۹۲ هجری بارون لویی دونرمان ۲ فرانسوی از ناصر الدین شاه امتیاز انتشار روزنامه لاپاتری ۳ را به زبان فرانسه گرفت و چاپخانه به وسیله‌ی او به کار افتاد. در این دوره چاپخانه‌های دیگری در تبریز و بوشهر و اصفهان دایر گردید و روزنامه‌هایی از قبیل روزنامه‌ی ملتی و روزنامه‌ی علمی و مریخ انتشار یافتند. شیراز یک روزنامه‌ی نیمه‌فارسی و نیمه‌عربی به وسیله‌ی طبیب

مخصوص ظل السلطان در حدود سال ۱۲۸۹ هجری تأسیس گردید و بعداً فقط به فارسی منتشر می‌شد. توجه ناصر الدین شاه به امر تاریخ‌نویسی و ترغیب و تشویق نویسندگانی چون رضا قلی خان هدایت و محمد حسن خان صنیع الدوله و لسان الملک سپهر، به نوشتن کتب تاریخی یک امر طبیعی بود، زیرا او می‌خواست حوادث دوران سلطنت قاجاریه به‌ویژه وقایع دوره‌ی سلطنت خود او، در کتاب‌ها ثبت و ضبط شود و اگر از جنبه‌های تملق و چاپلوسی و مداهنه و مزاح‌گویی نویسندگان مزبور و امثال آن بگذریم، روی هم‌رفته از لحاظ ثبت وقایع تاریخی این دوره، خدمت شایسته‌ی تقدیری انجام داده‌اند. دار الفنون بزرگ‌ترین مرکز علمی کشور که به همت امیرکبیر دایر و چند روز پس از قتل او به وسیله‌ی ناصر الدین شاه افتتاح شد، در حقیقت تنها مؤسسه‌ای بود که شاه ایران برای نمایش تجددطلبی و ترقی‌خواهی خود به رخ سفر و نمایندگان خارجی می‌کشید. شاه گاهی با اطلاع قبلی و گاهی بدون اطلاع قبلی از دار الفنون بازدید می‌کرد و محصلین را مورد سؤال قرار می‌داد و اگر پاسخ‌های موافق طبع می‌شنید، به محصلین و معلمین پاداش و انعام می‌بخشید. مورخین این دوره نوشته‌اند که چون محصلین رشته‌ی مهندسی دار الفنون به رهبری استاد خود، نقشه‌ی شهر تهران را برای اولین بار ترسیم کردند و به نظر شاه رساندند، مبلغ سه هزار تومان از شاه جایزه گرفتند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۸۵۶/کبیر-امیر-عصر-فرهنگی-امور>